NÁRODNÍ CENTRUM PRO MEDICÍNSKÉ NOMENKLATURY A KLASIFIKACE

ÚZIS *Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR*
Institute of Health Information and Statistics of the Czech Republic

AKTUALIZACE MKN-10-CZ PŘEDSTAVENÍ METODIKY

Miroslav Zvolský, Linda Medková, Irena Molinari, Šárka Daňková a tým NCMNK

Konference se koná pod záštitou:

Ministerstvo zdravotnictví

World Health Organization

1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

UNIVERZITA KARLOVA

ČSBMLI

ČESKÁ LÉKAŘSKÁ SPOLEČNOST J. E. PURKYNĚ

ČESKÁ ASOCIACE ZDRAVOTNICKÝCH INFORMACÍ

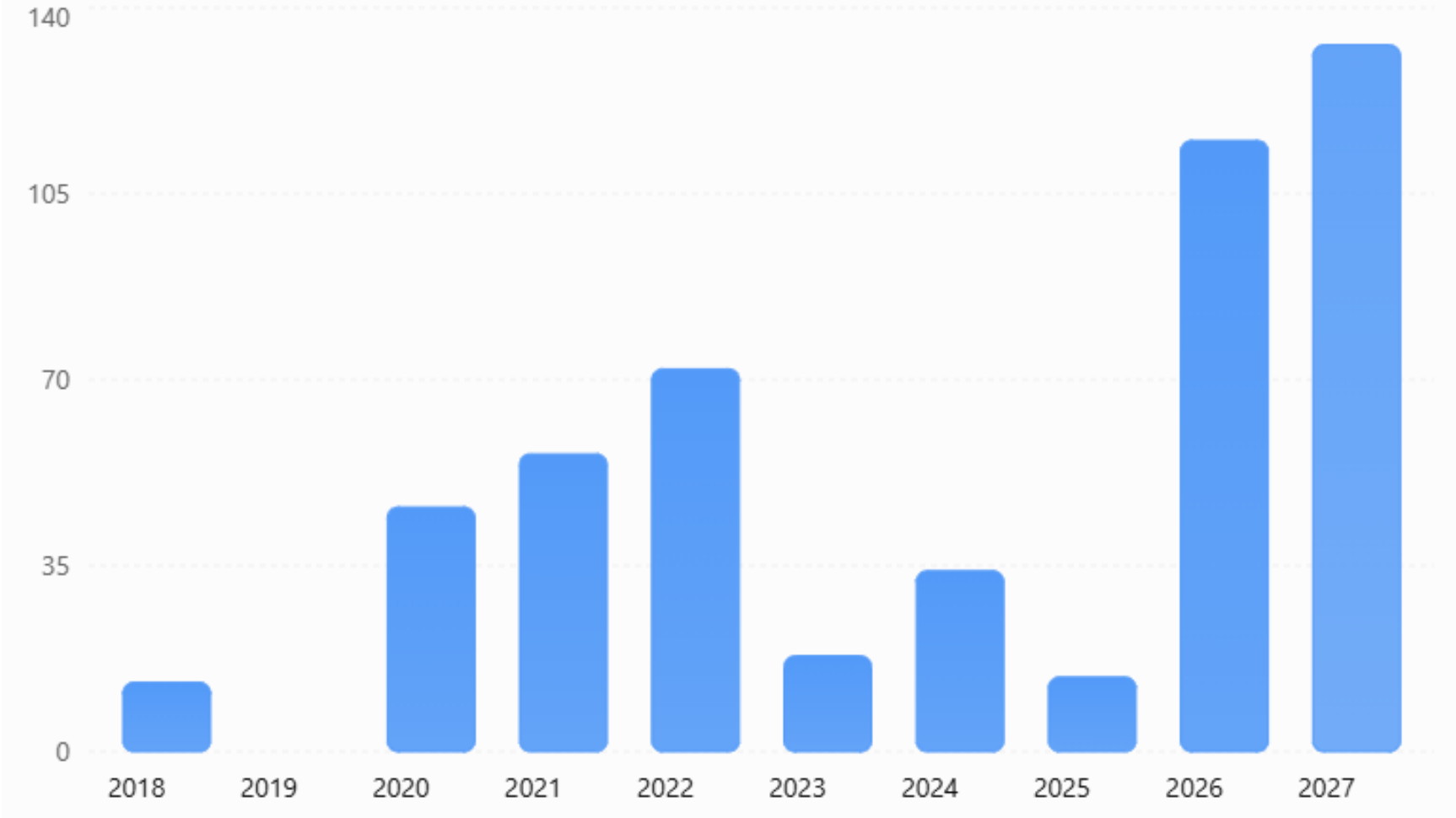
KlasifiKon

Konference o klinických klasifikačních a terminologických systémech a jejich použití v českém zdravotnictví

Konference KlasifiKon 2026, 18. listopadu 2026

POČTY NOVÝCH KÓDŮ MKN-10-CZ V LETECH 2018-2027

Rok	Nových kódů
2018	13
2019	0
2020	46
2021	56
2022	72
2023	18
2024	34
2025	14
2026	115
2027	133
Celkem	**501**

ČESKÁ MODIFIKACE MKN-10

- **MKN-10-CZ nemá být chápána jako průběžně aktualizovaná česká verze mezinárodní klasifikace, ale jako řízená národní klasifikační nadstavba, která v přechodném období k MKN-11 zajišťuje kontinuitu a potřebnou klinickou granularitu českých zdravotnických dat.**

ÚČEL, HRANICE A NASTAVENÍ NÁRODNÍ MODIFIKACE

- zachovává strukturu a obsahovou logiku mezinárodní MKN-10
- umožňuje podrobnější národní členění vybraných kategorií
- zajišťuje zachycení klinických informací, které mezinárodní klasifikace dostatečně nerozlišuje
- podporuje potřeby zdravotnické statistiky, registrů, vykazování a úhradových mechanismů
- vytváří stabilní základnu pro pořizování a dlouhodobé vyhodnocování dat do doby implementace MKN-11

JE MKN-10 UNIVERZÁLNÍM SLOVNÍKEM PRO VŠECHNY KLINICKÉ INFORMACE VE ZDRAVOTNICTVÍ?

JE MKN-10 UNIVERZÁLNÍM SLOVNÍKEM PRO VŠECHNY KLINICKÉ INFORMACE VE ZDRAVOTNICTVÍ?

NENÍ

JE MKN-10 UNIVERZÁLNÍM SLOVNÍKEM PRO VŠECHNY KLINICKÉ INFORMACE VE ZDRAVOTNICTVÍ?

NENÍ

ALE…

JE MKN-10 UNIVERZÁLNÍM SLOVNÍKEM PRO VŠECHNY KLINICKÉ INFORMACE VE ZDRAVOTNICTVÍ?

NENÍ

ALE…

Správnou cestou je:

1) Připravit a implementovat MKN-11 pro strukturovanou informaci o STAVU PACIENTA
2) Implementovat strukturovanou zdravotnickou informaci v eHealth

Do realizace bodů 1 a 2 zůstává MKN-10 reálnou možností a nástrojem, jak ŘÍZENĚ A LIMITOVANĚ rozšiřovat klinickou informaci v „administrativních datech“.

TYPOLOGIE NÁRODNÍCH ZMĚN MKN-10

Typ změny	Charakteristika	Příklad
1. Technická a redakční změna	Opravy názvů, překlepů, odkazů a technických nedostatků bez změny významu	Oprava názvu kategorie
2. Harmonizační změna	Převzetí oficiální opravy či mimořádné aktualizace WHO, pokud nastane	Oprava mezinárodního obsahu
3. Klinické zpřesnění	Zavedení nových podkategorií pro přesnější rozlišení diagnóz nebo jejich charakteristik	Rozlišení klinických subtypů, komplikací
4. Národní rozšíření	Zavedení kódu pro specifickou národní statistickou či klinickou potřebu, který nemá samostatný ekvivalent WHO	Národní specifické kategorie
5. Změna existující struktury	Sloučení, rozdělení, přesun, náhrada nebo zrušení existujících národních kódů	Změna hierarchie podkategorií

CHECKLIST - PRAVIDLA PRO VZNIK A KONSTRUKCI NOVÝCH KÓDŮ

1. **Odborná opodstatněnost:** Existuje legitimní klinická, statistická nebo systémová potřeba zachycení nové informace?
2. **Nezastupitelnost:** Nelze požadovanou informaci dostatečně zachytit prostřednictvím již existujícího kódu nebo jiného datového prvku?
3. **Jednoznačnost:** Lze přesně definovat význam nového kódu a pravidla jeho použití?
4. **Dlouhodobá využitelnost:** Je pravděpodobné, že informace bude využívána opakovaně a dlouhodobě?
5. **Konzistence:** Je nové členění slučitelné s hierarchií a logikou MKN-10?
6. **Mapovatelnost:** Je možné zachovat jednoznačnou vazbu na mezinárodní MKN-10?
7. **Proveditelnost:** Je možné požadovanou informaci v klinické praxi reálně a reprodukovatelně získávat?

Národní rozšíření nesmí narušovat existující význam a interpretaci mezinárodních kódů.

GOVERNANCE A ŘÍZENÍ ZMĚN

1. Předložení návrhu
Návrh může předložit odborná společnost, poskytovatel, ÚZIS ČR, MZ ČR nebo jiný oprávněný subjekt. Návrh musí mít standardizovanou strukturu.

2. Formální a metodická kontrola
Kontrola úplnosti, identifikace potřeby, existence obdobného kódu a předběžné posouzení vhodného typu změny.

3. Odborné posouzení
Klinické, klasifikační, statistické a případně úhradové posouzení. Zapojení relevantních odborných společností a odborných garantů.

4. Návrh řešení a ověření
Konstrukce kódu, definice, mapování, posouzení dopadů do registrů a informačních systémů. U významnějších změn pilotní ověření.

5. Rozhodnutí o zařazení
Formální rozhodnutí příslušné autority, včetně stanovení účinnosti změny a případných přechodných pravidel.

6. Publikace a vyhodnocení
Zveřejnění nové verze, dokumentace změny a následné vyhodnocení jejího používání.

VERZOVÁNÍ A PUBLIKACE

- **Pravidelná aktualizace:** jedna konsolidovaná verze ročně, ideálně s účinností od 1. ledna.
- **Mimořádná aktualizace:** pouze ve výjimečných, jasně definovaných případech.
- **Zpětná účinnost:** **NENÍ MOŽNÁ.**
- **Historie:** snadná dostupnost historických verzí a mapování mezi verzemi a na MKN-10-WHO.

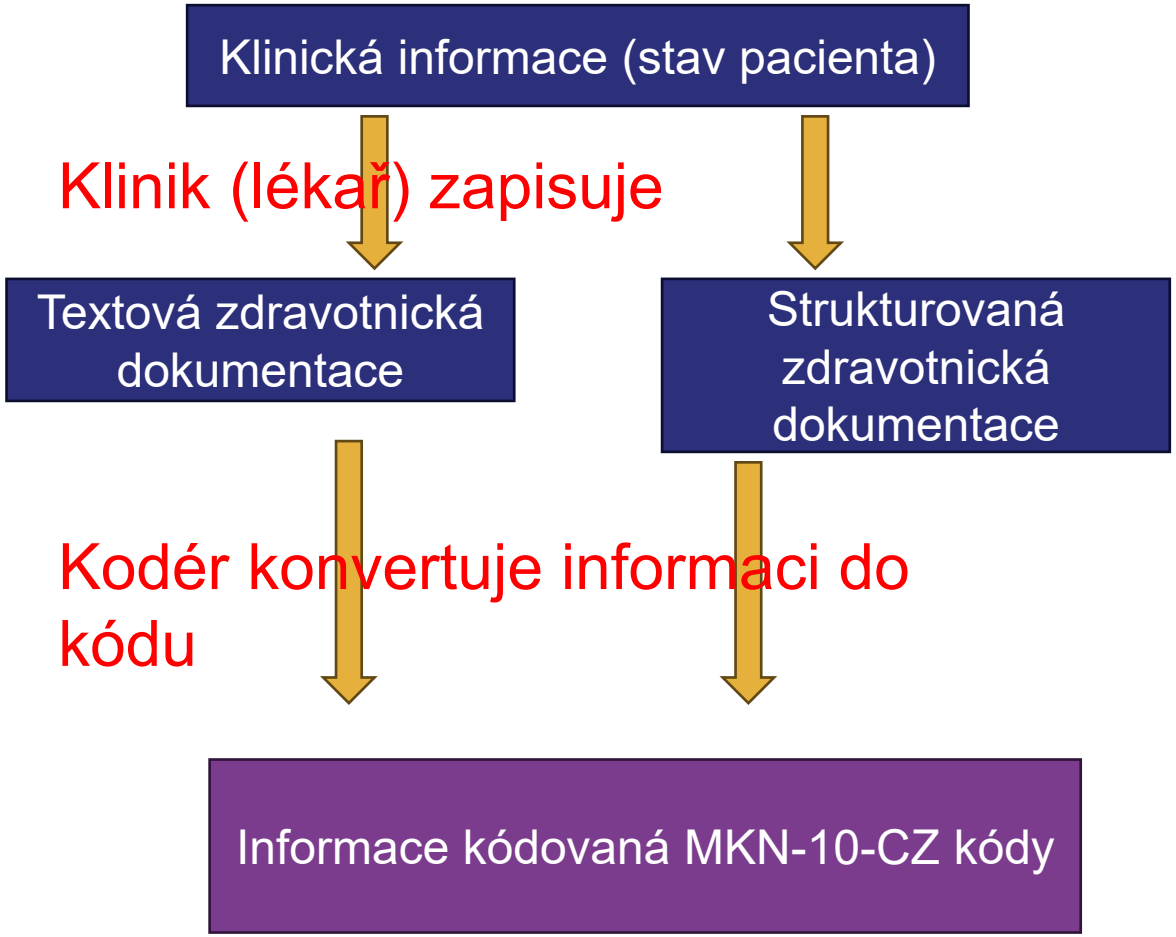
PUBLIKACE

WEB – strukturované podklady
--> VZP číselník

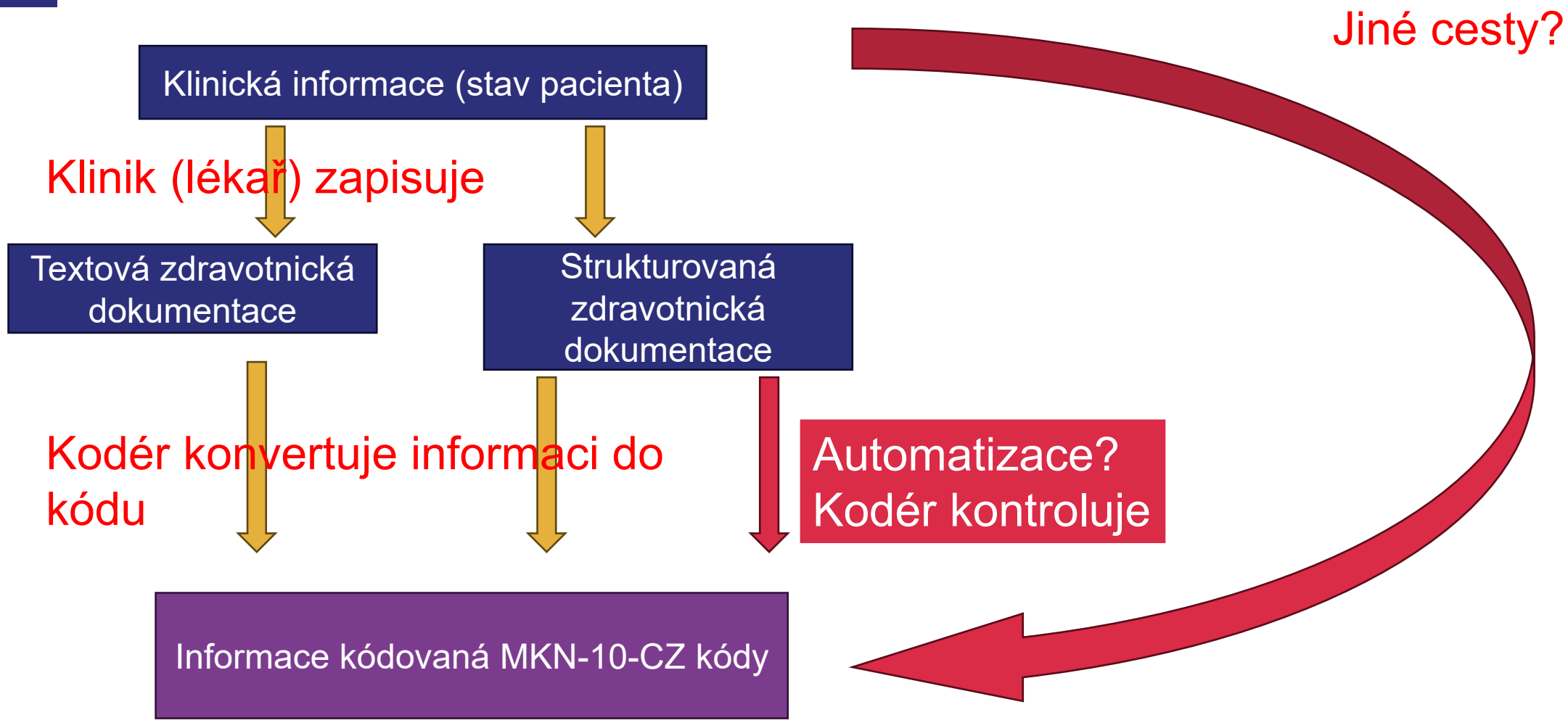
MKN-10 portál

Terminologický server MZD (API)

MIMO METODIKU: JE UDRŽITELNÝ ZPŮSOB KÓDOVÁNÍ KLINICKÉ INFORMACE

MIMO METODIKU: JE UDRŽITELNÝ ZPŮSOB KÓDOVÁNÍ KLINICKÉ INFORMACE

Metodiku aktualizace MKN-10-CZ připravujeme k připomínkování na přelomu 2026/2027, zveřejnění v prvním čtvrtletí 2027 tak, aby podchytila aktualizace od 2028.

DĚKUJI ZA POZORNOST!

Konference se koná pod záštitou:

Ministerstvo zdravotnictví

World Health Organization

1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

UNIVERZITA KARLOVA

ČSBMLI

ČESKÁ LÉKAŘSKÁ SPOLEČNOST J. E. PURKYNĚ

ČESKÁ ASOCIACE ZDRAVOTNICKÝCH INFORMACÍ

NC MNK NÁRODNÍ CENTRUM PRO MEDICÍNSKÉ NOMENKLATURY A KLASIFIKACE

ÚZIS ČR *Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR*
Institute of Health Information and Statistics of the Czech Republic

KlasifiKon 2026

NÁRODNÍ CENTRUM PRO MEDICÍNSKÉ NOMENKLATURY A KLASIFIKACE